

Hallands Natur

2008

Innehåll

- 3 Ginstpriset 2007 och Verksamhetsplan för HNF
- 4 Kretsaktiviteter 2007
- 8 Rapport från Björkelund
- 10 Påvadalen ett nytt naturreservat
- 12 Näsbokrok ett stycke hallandskust
- 14 Gullbrannareservatet
- 16 Har vi ett fungerande strandskydd?
- 17 Utter i Hallands län
- 18 Ett hav i våndor
- 19 Aktiviteter och miljöhot i Varberg
- 20 Aktivitetskalender 2008
- 23 Guidade vandringar i våra Naturreservat
- 24 Inbjudan till Länsstämma

www.halland.snf.se

Vi finns till för en bättre värld

Ledaren. Du är tillsammans med ytterligare 176 000 andra medlem i Naturskyddsföreningen, varav 5 577 finns i Halland. Det är en kraft att vara många för då påverkar vi andra i samhället att verka för en bättre natur och miljö. Vi behövs för hoten är många. Miljögifter, utfiskning och en global klimatförändring där människans är boven och där effekterna påverkar oss alla.

Naturens rikedom minskar. I Sverige har vi ca 50 000 arter varav 20 000 har varit föremål för specialgranskning av ett antal forskare under ett par års tid. Rödlistan, dvs arter som är hotade eller missgynnade, täcker in var femte granskade art. Vår biologiska mångfald håller på att utarmas. Vissa arter är akut hotade – fjällgås, fjällräv, mal, grönnäckig padda, vårvial, fälthumla och ett par hundra arter till – vilket betyder att risken är stor att de snart är borta ur den svenska naturen.

Men det finns inte bara problem utan också lösningar på problemen. Där spelar Naturskyddsföreningen en viktig roll som påhejare för ekologiskt producerade livsmedel, naturreservat och marina reservat och som påtryckare för åtgärder för lägre koldioxid utsläpp och effektivare energiförsörjning.

Här i Halland bevakar länsförbundet efterlevnaden av gällande strand-skyddsregler. Det finns tyvärr även i vårt Hal-

Foto: Elisabet Fagerberg / Privat

land kommuner som beviljar dispenser som strider mot regelverket. Vi behöver ett starkt strandskydd för såväl det rörliga friluftslivet som den biologiska mångfalden.

När detta skrivs i mitten av januari 2008 så är det 5-6 plusgrader ute. Det regnar och massmedia rapporterar om blommande blå- och vitsippor och aktiva fästingar och observationer av den mindre populära spanska skogssnigeln (även kallad mördarsnigel). Möjligen är tiden ur led men de milda vintrarna kanske trots allt har sin starkaste bundsförvant i våra allt för höga utsläpp av växthusgaser.

Allt är dock inte dystert. Till glädjeämnen hör att kungsörn häckar i Halland och uttern är tillbaka i landskapet. Så låt oss arbeta vidare för vår vackra halländska natur och för en bättre livsmiljö.

Tommie Fagerberg
Ordf. Hallands Naturskyddsförening

Naturskyddsföreningen

Ge oss kraft
att förändra
Pg.90 1909-2

Hallands Natur

Utges av: Hallands Naturskyddsförening
Redaktörer:

Anders Tullander, Per Ola Svensson

Ansvarig utgivare:

Tommie Fagerberg, Tel 035-395 71

E-mail tommie.fagerberg@snf.se

Hemsida: www.halland.snf.se

Där kan äldre Hallands Natur läsas.

Artikelförfattarna bär själva ansvaret för korrektheten och den faktamässiga riktigheten i sina artiklar.

Layout: Linda Hansen, Jako Tryckeri AB

Tryck: Jako Tryckeri AB, 0345-204 70

Hallands Natur är tryckt på Munken Lynx (FSC)

Omslagsbild: "Skrea Strand" Björn Ackre, Ackre Total Consult AB, www.ackre.se

Ginstpriset 2007

Utdelades på Länsstämman den 21 april på Folkets Hus, Varberg, till Bo och Anne-Mai Rahmberg.

– för sin annorlunda djuruppfödning där man vårdar både boskap och natur samtidigt som man producerar och säljer en lokal produkt av högsta kvalitet.

Bo och Anne-Mai Rahmberg på Kulla Ranch utanför Veddice producerar nötkött av högsta kvalitet både ur närings- och naturvårdssynpunkt. De har ett hundratal nötdjur av korsningen Hereford och Red Angus som är en blandning som lämpar sig väl för att beta på naturbetesmarker. På somrarna betar djuren i naturreservat i norra Halland, ett viktigt naturvårdsarbete som är nödvändigt för att hålla reservaten fria från sly och ljung. På vintern får djuren ensilage men inget kraftfoder vilket ger ett kött med nyttig sammansätt-

ning av fettsyror med mycket omega-3. Djuren får växa till sig i sin egen takt och köttet från djuren säljs sedan på Internet via samarbetet www.graskott.se. Bo och Anne-Mai har varit bosatta i Kanada där de arbetat med rancharbete. Sina erfarenheter därifrån har de tagit med sig hem då de bland annat använder sig av hästar för att driva ihop och flytta sin boskap, ett mycket effektivt och skonsamt sätt både för djur och för natur när man ska samla in många djur under kort tid.

Ginstpristagaren Bo Rahmberg

Verksamhetsplan 2007-2008

Övergripande mål

Att arbeta för Naturskyddsföreningens syften, genom att bevaka natur- och miljövårdens intressen, för att på sikt få ett mer ekologisk och på naturens villkor fungerande samhälle.

Att förvalta Naturskyddsföreningens fastigheter.

Aktiviteter

- Att årligen ge ut Länsförbundets skrift Hallands Natur och att utse en värdig Ginstpristagare.
- Att ha en aktuell hemsida.
- Att minst en gång per år inbjuda kretsarnas ordförande/styrelser eller kontaktpersoner till en sammankomst på t.ex. Björkelund för att utbyta ideer och för att skapa möjligheter att samordna olika aktiviteter och för att Länsförbundet ska få en översiktlig inblick i den verksamhet,

som bedrivs ute i kretsarna. Att anordna en Länsstämman, som alternerar mellan länsförbundets kretsar, enligt följande:

Kungsbacka	2008
Halmstad	2011
Södra Halland	2009
Falkenberg	2012
Hyltebruk	2010
Varberg	2013

- Att besöka någon/några av Länsförbundets fastigheter årligen.

Samverkan

Att utveckla samarbetet med Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och med Studieförbundet.

Att fortsätta samarbetet med ideella föreningar som t.ex. Hallands Ornitologiska förening, Hallands Botaniska förening, Hembygdsföreningar, Friluftsförbundet och STF m.fl.

Projekt

Att i samarbete med Länsstyrelsen och Björkelundsgruppen återskapa en ginsthed på Björkelund. Ett sätt att höja egendomens naturvärde och ett intressant alternativ till återplantering av skog.

Att fortsätta och fullfölja den undersökning, som styrelsen har påbörjat, av vilka dispenser, som är givna från Strandskyddslagen i kommunerna, samt av vilka skäl dispensererna är givna.

Text: Tommie Fagerberg
Ordf. Hallands Naturskyddsförening

Önskade & oönskade växter

Smörbollar på Bettys äng.

Falkenbergs Naturskyddsförening har ett par skötselområden där vi vill bevara och även öka möjligheterna för en del intressanta växter att leva vidare. För att på ett bra sätt kunna göra detta så har vi sökt och fått naturvårdsbidrag. Det användes till inköp av liar, såg, busksax och sekatörer, och till en liekurs. Föreningens åtgående har bestått av idogt arbete med redskapen!

DET ENA OMRÅDET SOM ÄR föremål för vår omsorg, kallar vi "Möllegårds brink". Det är beläget nära Ätran i Vessigebro. Där finns det en hel del intressanta växter, men det är den lilla buskviolen som främst är föremål för våra skyddsåtgärder. Den finns enligt Hallands flora bara på tre platser i länet. Den blommar i mitten av april, lite tidigare än de andra mer vanliga violerna. Här i brinken finns den på två olika ställen, med några hundra meters avstånd.

Platsen där de rara violerna är rikligast förekommande är ett lövskogsbryn där slånbuskarna brer ut sej och hotar att helt ta herraväldet. Det var här som verktygen kom till pass, när vi några föreningsmedlemmar en dag i våras (2007) tog upp kampen mot slånen. Men det gällde att vara aktsam så inte de, just då, lysande blå violerna tog skada!

"Slättergubbarna" på Bettys äng. Från vänster Gunnar, Patrik, Pentti och John

Isak har hittat en groda.

När vi ansåg att tillräckligt med buskar var bortröjda, hade det blivit en rejäl hög med ris. Medan vi sedan intog vår medhavda matsäck och njöt av utsikten över Ätran, konstaterade vi att rishögen skulle bli en bra boplat för många fåglar! Och så hoppades vi att buskviolerna skulle uppskatta våra omsorger, och återkomma ändå mer rikligt kommande år. Tyvärr gör säkert slånbuskarna det också, så föreningen lär ha fortsatt användning för röjningsredskapen!

FALKENBERGSKRETSEN HAR OCKSÅ i några år haft en mer traditionell slätteräng att skö-

ta om. Den kallas "Bettys äng" och är belägen i Sörby, mellan Vessige och Årstad, alldeles intill Hallandsleden. Den ingår i ett litet naturskyddsområde, som för övrigt mest består av skog. Det vi kallar ängen är ett område intill skogen som längre tillbaka i tiden användes som betesmark. Numera växer det rikligt med nattviol där. Det är den grönvita sorten, som inte har så mycket doft. Smörbollar finns det också, och några exemplar av ängsskära. Det är dessa växter vi värnar om.

Men vi kämpar också med icke önskvärd växtlighet, bl.a. örnbräken, ett otyg som vi på sikt hoppas att få bort. Över huvudet taget går vår ängsskötsel ut på att få ängen mindre näringsrik.

PÅ NATURSKYDDSFÖRENINGENS "Ängens dag" i början av augusti var det dags för några av Falkenbergskretsens medlemmar att med liar och räfsor bege sig till ängen för slätter. Vi var riktigt många som deltog den här lördagsförmiddagen. Att slå ängen var ett drygt jobb, även om den inte är så stor. Växtligheten var kraftig efter den regnvåta sommaren. De som inte hanterade liar hjälptes åt att räfsa och bära bort allt det avslagna. Den yngste deltagaren var 4 år, och duktig på att räfsa!

Vid den välförtjänta fikarasten, när vi slog oss ner i gräset, hann vi också med att prata och utbyta tankar om både viktiga och oviktiga saker. Jag tänker, att just detta, att träffa likasinnade människor i olika åldrar, göra saker tillsammans, och umgås under trivsamma former, är det som gör arbetet i Naturskyddsföreningen lätt och lustbetonat.

Text & Foto: Margareta Bengtsson

På bilden ses två av 'sandwicharna' Inger Wennerlund -ett naturligt lamm och Karin Ekeborg som föreställer en ekologisk tomat.

I bakgrunden syns vårt stånd med information och kaffeservering. Foto Annika Kallebäck

vi bjöd på ekologiskt kaffe och sålde den vackra handduken "Natur i Staden". Den hade Naturskyddsföreningen i samarbete med Ekelunds väveri i Horred tagit fram till miljövänliga veckan. Vi informerade om ekologiska textilier och lokalproducerad mat, delade ut diplom till caféer som satsade på lokalproducerade och ekologiska varor. Några av styrelsen vandrade runt som sandwich-men med budskap om att även sättet vi producerar mat på har inverkan på klimatet.

Förutom att vi själva hade roligt fick vi många nya medlemmar denna vecka!!

Text Birgitta Flysjö

Klimatfestival i Varberg

En lördag i slutet av september ordnade Varbergs kommun en härlig Klimatfestival. Stan var full av olika aktiviteter som visade på ett klimatsmart liv och klimatsmarta alternativ. Där fanns såväl pri-

vata utställare som utställare från kommunala förvaltningar.

Naturskyddsföreningen var med, som vanligt i samarbete med Studieförbundet. Vi hade ett välbesökt torgstånd där

Växtloppis

-en trevlig tradition i Hylte

Som en fin vårtradition i mer än 10 år genomförde Hyltekretsen åter sin växtloppis en lördag i början på maj. Ett stort antal skänkta växter, perenner och lökar, i krukor, påsar och lådor körs i ett par bilsläp till torget i Hyltebruk tidigt på morgonen. Innan försäljningen startar kl 9.00 samlas

och trängs de som letar efter det där lilla extra bland plantorna. Många återkommer varje år för kompletteringar i trädgården. Tre timmar senare kan man fynda det sista, normalt blir inget kvar. Detta är en härlig och positiv händelse som vi tackar de duktiga blomsterflickorna för. Tack!

Hyltes egna "Blomsterflickor" är Elisabeth, Sara, Renate, Maarit, Inger, Karin och Ulla

Foto & Text Anders Tullander

Miljövänliga veckan i Varberg

Mia visar ekologiska jeans och topp. Fotograf Birgitta Flysjö.

I år var höjdpunkten under miljövänliga veckan en catwalk som anordnades av Agenda 21 och Studieförbundet tillsammans med Naturskyddsföreningen. Temat var eko-kläder. Kläderna kom dels från de lokala butikerna, även några av de stora kedjorna, dels från elever på PS-gymnasiets mode/designprogram.

Intresset var stort från både allmänhet och affärer i Varberg. Vi som lyckats att få biljetter imponerades över den fina

designen på eko-kläderna! Eftersom catwalken ägde rum strax efter klimatfestivalen i Varberg, så fanns flera spännande kreationer som hade ett klimatsmart utseende och även hade återbruk som tema. Det var eleverna från PS som bidrog med dessa.

Efter visningen serverade "Stinas på Getterön", en god skördesoppa, tillagad av ekologiska grönsaker.

Text Birgitta Flysjö, Foto Karin Ekeberg

Här poserar kvällens speaker Inger Wennerlund bredvid en docka på temat Transport. Ingers jeans och top är av ekologisk och Svanemärkt bomull. Elever på PS-gymnasiets mode/designprogram i Varberg hade klätt en docka på tema TRANSPORT - CYKLA MERA. Eleverna lät sig inspireras av en cykel och dess slangar. "Sadelmössan" har en ventil på toppen. Västen har knäppning av cykelslang och ventil. Hängslena är cykelslangar. Brickor och skruvar i stället för knappar. (Kreatörerna heter Viktoria Andersson och Therese Johansson).

Hollandsbjär, guide Sven-Erik Jönsson. Fotograf: Kerstin Seger.

Ginstutflykt med Södra Hallands Naturskyddsförening

En solig dag i slutet av maj samlades runt 25 personer vid Veinge kyrka, för en ginstur i Veinge socken. Första stoppet var naturreservatet Hollandsbjär, en gammal öppen halländsk gräshed med enstaka enar. Här fick vi alla möjlighet att lära oss skilja nålginsten med sina sylvassa taggar från den taggfria hårginsten, som är Hallands landskapsblomma. Andra växter som vi också hittade var backsippa, blodrot, fältarv, slättergubbe och knägräs.

Turen gick vidare till naturreservatet Övrågård. Av de tiotal platser med nålginst i hela landet, samtliga i Veinge socken, finns här ett av de största bestånden.

Efter en stärkande kaffestund på en av reservatets kullar ville vi alla ha mer, så dagen avslutades på Mästocka ljunghed. Där lyckades vi med gemensam ansträngning hitta en ensam överblommad mosippa.

Text Kerstin Seger

"Linné var inte här"

Halmstads Naturskyddsförening deltog i somras i ett välbesökt arrangemang på Hallandsgården, Galgberget, i Halmstad. Arrangemanget gick under namnet "Linné var inte här" och uppmärksammade Linné, som dock missade Halmstad under sina resor i Sverige. Länsmuseet var initiativtagare till dagen tillsammans med Halmstads Naturskyddsförening, Halmstads Ornitologiska förening, Hallands Botaniska förening och Hallands Geologiklubb. Föreläsningar, om bland annat Linné-lärjungen Lars Montin, på utomhusscenen varvades med olika exkursioner där man tittade närmare på växter, olika insekter, fåglar och för de som var speciellt intresserade av spindlar fanns det även spindelexkursioner. Alla föreläsningar hade informationsbord med bland annat artbestämning av vilda växter.

Fint väder och mycket folk gjorde det hela till en mycket trevlig dag.

Text: Catrin Isacson

På spaning efter fladdermöss

En kall och blåsigt kväll i början på september har ett trettiotal förväntansfulla personer samlats vid fästningen i Varberg. Det är Varbergskretsen som ordnat en fladdermuskväll, vilket lockade personer i alla åldrar. Tanken var att vi inte bara skulle få se fladdermöss jaga utan även höra deras jaktlåten. Eftersom fladdermöss använder sig av ultraljud, så kallad ekolokalisation, för att fånga insekter, använder vi oss av en ultraljudsdetektor för att höra dem.

Vädret är inte optimalt, fladdermössen hittar inte särskilt mycket att äta vid dåligt väder och bryr sig därför inte om att ge sig ut på jakt. Men vi gör ett försök och går runt och pejlar. Helen berättar om fladdermössens märkliga leverne och intresset är stort och frågorna många. Det är kallt och efter en timme börjar folk dropa av, men då kommer det en och jagar precis runt oss, den kommer tillbaka ett par gånger för att sedan försvinna. Trots det kalla och blåsiga vädret och den magra förekomsten av fladdermöss denna kväll så var det ändå en spännande och intressant kväll. Vi hoppas på bättre tur en annan gång.

Text Helen Björklund

Foto: L-G Johansson

Läs mer på www.nrm.se/fladdermoss

**“FÖRNYBAR ENERGI”
ÄR INTE FRÅGAN...**

DET ÄR SVARET!

FALKENBERG ENERGI.SE

Rapport från Björkelund

Hallands Naturskyddsförenings fastighet vid Fylleån i Halmstads kommun.

Stormfälld skog omvandlas till hed. Bränning våren 2007. Foto Krister Larsson

Vad händer därute på Björkelund och vad har hänt det gångna året? Hur har det gått med de mål och visioner, som man kunde läsa om i Hallands Natur 2004.

Så här skrev vi då:

Målen är att skapa förutsättningar för den biologiska mångfalden, att stimulera intresset för natur och naturvård samt att utveckla och pröva nya skötselmetoder. Med inventeringar vill vi öka kunskapen

om vilka organismer som kan finnas i vardagslandskapet.

Vi hade en vision om att denna grandominerade, igenväxande fastighet skulle utvecklas mot ett ljusare landskap, som tydligt öppnar sig ner mot Fylleån. Vi såg ett landskap där gran bytts mot löv, där de många småbiotoperna avlöser varandra och landskapets historia ständigt känns närvarande.

I vår vision såg vi också hur Naturskyddsföreningen i en framtid stolt visar upp en fastighet, som är känd för sin mångfald och som är öppen och tillgänglig för alla att hämta naturupplevelser, kunskap och inspiration i. Nå, hur har det gått?

Skog omvandlas till hed

När Björkelundsgruppen bildades 2001 insåg vi att det var ett stort och stundtals mödosamt arbete vi hade framför oss. Men ibland har det gått fortare än beräknat! På Björkelund föll två stora granbestånd vid stormen Gudrun i januari 2005. Det ena växte invid Fylleån i fastighetens sydöstra del och det andra, som omfattade 3 ha, växte på höjderna strax

nordost om gården. Här i detta gårdsnära och från cykelbanan väl synliga område, gavs plötsligt och oväntat en möjlighet att återskapa en ljunghed och därmed goda förutsättningar för vår landskapsblomma hårginsten och de insekter som är knutna till den. Kanske nålginsten och den tyska ginsten också kan hitta ett livsutrymme här?! De fanns ju en gång i tiden så nära som i Skedala resp. Skärkered.

Med medel från länsstyrelsen lät vi 2006 schakta brandgator och dammar för att på ett betryggande sätt kunna bränna heden. Våren 2007 premiärbrände vi bland rotvältorna. Belöningen lät inte vänta på sig länge: I maj blommade åter hårginsten, både i brandgatornas blottade mineraljord och på de svartbrända ytorna! I drygt 100 år har ginstfröna legat där och bara väntat på detta tillfälle. Alla spår av insektshålor visar att många marklevande och värmekrävande insekter också gynnats och hittat hit. Vi väntar med spänning på resultatet av Krister Larssons stekelinventering.

Arbetsåret

Lämpliga tillfällen för bränning av hed

*Granskogen avverkas och ger plats för det ljusöppna landskapet.
Foto Ebba Werner*

*Efter 100 års frövila blommar hårginsten på heden 10 maj 2007.
Foto Ebba Werner*

*Slättergillet på gårdsplanen vid arbetets slut uppskattas av alla.
Foto Odette Ovik*

och gräsmarker är omöjligt att planera in på ordinarie arbetsdagar, eftersom så mycket måste stämma ifråga om vind och markfuktighet. Här gäller det snabbinkallning av arbetsvilliga. Annars är det första lördagen i varje månad, som är vår gemensamma arbetsdag. Från senhöst till tidig vår står granryckning, röjning, gallring och riseldning oftast på programmet. Sommaren är en stillsam tid därute, men vid slättern första lördagen i september kommer vi igen med full styrka. Nu senast var vi 23 personer som med liar och räfsor drog ut på ängen, som vid den tiden är ett blått hav av ängsvädd. Efterföljande slättergille i solgasset på gårdsplanen är också en härlig bild att bära med sig i vintermörkret. Det finns mycket mer att berätta om alla de sysslor som utförs därute som vinterfågelmätning, tillsyn och skötsel av byggnader, holkar, kryddland, fruktträd etc. Genom vår alltid lika tillmötesgående djurhållare Kent Torbjörnsson utvidgas hela tiden betesmarkerna. När vi har röjt är han snabbt där och stängslar med sina ekstolpar.

Vandringsled

Under året som gått har också vandringsleden färdigställt. Kanske kan det bli invigning 2008! Leden börjar och slutar på gårdsplanen och ger en möjlighet (forts. sid 10)

*Inventeringar pågår ständigt. Gulfootad slamblomfluga på ängsvädd.
Foto Elisabeth Paulsson*

att uppleva Björkelunds olika miljöer. Vi är särskilt glada att kunna erbjuda en spångad sträcka längs Fylleån, så att även den måttligt terrängvane besökaren får en möjlighet att komma intill ån och se en del av fastigheten, som har en särskilt unik karaktär. Fylleån är ju ett Natura-2000-område. Under hösten har också ett stort arbete lagts ned på utarbetande av texter och bilder till skyltar och en folder som förhoppningsvis skall kunna berika upplevelsen. Genom dem och genom vårt röjningsarbete kommer också historien i landskapet att bli tydligare. Lena Berglund (länsstyrelsens kulturmiljöenhet) har hjälpt oss att uttolka spåren av bl.a. det gamla torparsamhället.

Naturvårdsavtal skapar nya möjligheter

2007 var första året med det nya Naturvårdsavtalet, som innebär att 21 av fastighetens 25,2 ha skogsmark undantas från krav på virkesproduktion under de närmaste 50 åren. Istället är det produktion av biologisk mångfald som gäller! Det stormfällda granbeståndet vid Fylleån kan nu, som en konsekvens av avtalet, omvandlas till naturbetesmark. Under året fick också vår nya våtmarksplan sitt godkännande och förhoppningsvis får vi snart se grävskopan ute vid de två våtmarkerna.

Inventeringar

Vårt mål var också att lära känna så många organismgrupper som möjligt. Det är en spännande uppgift som hela tiden pågår och som är självklar om vi rätt skall kunna tolka effekten av våra insatser i landskapet. Göktytans återkomst som trolig häckfågel är särskilt glädjande, eftersom detta är de ljusöppna markernas fågel. 2007 års nykomling på kärllväxtlistan var stånd. Vid årets slut kunde vi bl.a. notera 268 kärllväxtarter, 156 mossarter, 139 olika svampar och 105 spindelarter. Hans Lindqvist har under året hittat 25 spindelarter, som är nya för Halland! Men många arter och organismgrupper väntar fortfarande på sina upptäckare! Fåglar, fjärilar, skalbaggar, blomflugor och nattsländor är på gång.

Jag hoppas att jag lyckats förmedla en bild av vad som sker på Björkelund. Det finns alltid mycket mer att göra och dörren är öppen för alla. Idag är vi 17 personer i Björkelundsgruppen. Vi har olika kompetenser, intresseområden och möjligheter att avsätta tid till Björkelund. Men våra visioner och mål är gemensamma!

Ebba Werner för Björkelundsgruppen

Då man färdas längs väg 700 mellan Falkenberg och Vessigebro är man omgiven av det halländska odlingslandskapet: Åker och vall nästan så långt ögat når. För botanisten finns här kanske inte så mycket att hämta, men vägen passerar på ett ställe en verklig klenod, Påvadalen i Alfshögs socken. Denna bäckravין är särskilt i sitt nedre lopp, mellan vägen och Åtran, väl värd ett besök. Denna långsmala oas i "kulturöknen" är fågelvägen bara en kilometer lång, men en vandring längs bäckens vindlingar till utloppet blir betydligt längre. Man bör vara beredd på att terrängen bitvis är sank, snårig och svårframkomlig.

Detta värdefulla område beslöt Länsstyrelsen den 17 december 2007 att skydda som naturreservat. Reservatet kommer även att omfatta den grenade dalen väster om landsvägen. Större delen av området ska få utvecklas fritt, medan ett par mindre avsnitt kommer att hävdas genom bete. Främmande trädslag, som gran och sykomorlön, ska tas bort. Man kommer också att röja omkring grövre ädellövträd. Informationsskyltar ska sättas upp, och en vandringsstig med ett par broar över bäcken anläggs.

Påvadalen är lövskogsbeväxt. Klibbal och ask dominerar, med hassel och hägg i buskskiktet, men här finns också alm och många andra träd- och buskarter. Under sommaren blir löverket bitvis så tätt att det knappast växer någonting på marken. Bara hässleklockans ljusblå blommor är då en botanisk ljuspunkt. Rätta tiden för ett besök är sensvåren. Då är marken täckt av en matta av vitsippa, svalört, majsmörblommor och vårlök. I sluttningar med framsipprande vattenblommar gullpudra och bäckbräsmå. På sådana ställen trivs

Den 13 maj anordnar Falkenbergskretsen en exkursion i Påvadalen, se vidare i programmet. Beskrivningar av reservat i Halland kan du läsa om på Länsstyrelsens hemsida, här finns kartor. www.n.lst.se. Under "Verksamheter" välj "Naturvård/Naturreseptat"

Vätters

även skärmstarren, och vi passerar också några av tuvstarrens karakteristiska höga vålavgränsade tuvor nedtill klädda av en krans av vissna fjolårsblad. Ormbunkar av många slag växer längs bäcken, och vi lägger särskilt märke till rika bestånd av strutbräken. Högre upp i sluttningen kan

man hitta desmeknopp, stinksyska, ängsfräken och långsvingel.

Trots att den smala ravinen omges av åkrar på båda sidor hela vägen ner till Ätran tycker man sig vara djupt inne i vildmarken när man vandrat en stund. Vegetationen är frodig och nedfallna mossbelupna

träd ligger här och var. En sådan här oas i den intensivt odlade omgivningen hyser naturligtvis också ett rikt djurliv. En flock rådjur som håller till i dalen skrämmer man upp ibland, och har man riktig tur kan man få se kungsfiskaren passera som en blågrön pil längs bäcken. På ett ställe finns resterna av en fördämning, där ett litet kraftverk tidigare legat.

Många typiska lövskogsväxter ser vi under promenaden. Bland dem är rödblåra, storrams och ormbär ganska vanliga på lämpliga ståndorter i Halland, kransrams mera sällsynt. Vid en liten sidodal växer lungört, mycket ovanlig i trakten, och i slänten ett stycke därifrån sticker den klorofyllfria parasiten vätters upp sina skära blomställningar. Den växer på rötterna av olika lövträd, bl a alm och hassel.

Hur har då området fått sitt namn? Alrik Larsson berättar i sin bok om Alfshögs socken att det förr låg ett torp invid dalen, vars innehavare gick under namnet "Påven".

Fläcklungört

Bild & Text Nils-Gustaf Nilsson
Falkenberg

Näsbokrok

Ett stycke Hallandskust

Det är några veckor in i februari. Andedräkten flyr i ett moln ifrån mig när jag stannar till ett tag för att titta på några knölsvanar som ligger en bit ut från stranden. Dom har svårt att hitta föda nu under högvintern när de grunda vikarna frusit till och det är djupt vid öppet vatten.

Berg och stenar liksom träd och buskar omkring mig är täckta av rimfrost. Klapperstenfältens kullriga stenar och granitklippornas slipade hållar präglar strandlinjen där iskanten markeras av kvällsmörkt vatten. Små vågor kysser stenar och hållar, frasar mot iskanten i strandlinjen, kluckar, drar vidare och lämnar en frysande hinna. Sjöroken stiger sakta när kvällsluftens temperatur faller.

Jag befinner mig på Näsbokrok, ett naturreservat längst ut på Ölmanäshalvön.

Knölsvanar söker föda

Utsikt över snöig strand

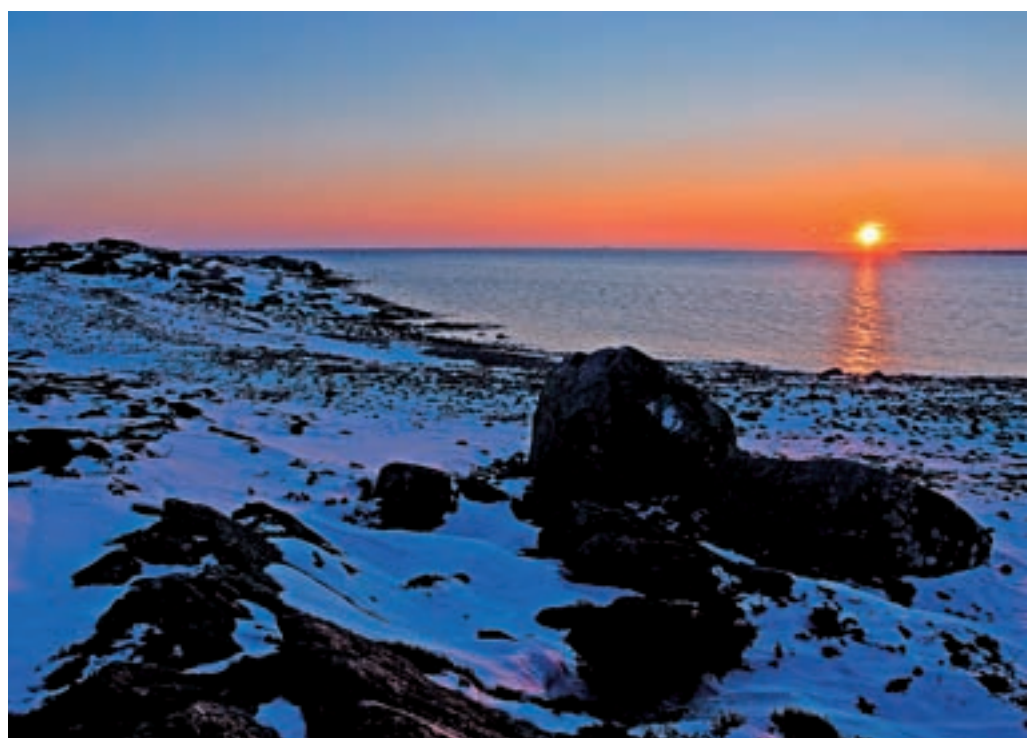
En vacker plats i det nordhalländska landskapet med utsikt över öppet hav. Nidingens fyrplats syns som en liten prick mot horisonten där ute i väst. Området här består också av en vidsträckt ljunghed och lite våtmark. Det är avsatt som naturreservat och är relativt orört av mänsklig påverkan sånär som på den lilla båthamnen och ett antal skyttevärn som det militära försvaret byggt. Några gamla gravrösen från bronsåldern minner om våra historiska förfäder.

Jag är här för att uppleva det vackra färgspelet som uppstår när solen går ner och försöka fånga stämningen efter solens nedgång i den så kallade "blå timman".

Vid ett tillfälle för några år sedan träffade jag en grabb i trettioårsåldern som var här en kväll i början av juni månad. Han var här för att fotografera jordskuggan, d.v.s. den skugga som jordklotet gav

Bronsåldersröse

Solnedgång vid Näsbokrok

mot atmosfären när solen tagit sig ner bakom horisonten. Detta gjorde han någon gång varje år. Det finns många skilda intressen här i livet.

Solen sjunker sakta. Snart färgas himmel och hav med rosa, röd, violett färg och övergår till slut i ett svagt flämtande rödviolett sken där jag med långa slutartider tar mina bilder av strändernas vackra himmelsfärgade klippor och stenar.

Det är många av de omkringboende som tar sig hit för att se kvällssolen men det är få som stannar kvar efter skymningen och upplever den ödsliga tystnaden när solen för länge sedan gått ner och mörkret lägrar sig över bygden. Den stunden är värd att vänta på, det lovar jag.

Foto & Text: Björn Ackre

Gullbranna reservatet

I östra delen av reservatet finns gamla tallar kanske från den tiden (1800-talet) då kampen för att binda sanden pågick

Dynområdet i norra delen av Laholmsbukten var ett område som naturskyddsföreningen gärna ville skydda mot exploatering. Som en följd av föreningens arbete donerade Carl och Ellen Larsson på Lilla Böslid 1968 sin andel (50%) i Gullbranna strandallmänning till Naturskyddsföreningen. Genom bidrag från sponsorer kunde föreningen köpa in återstående del av allmänningen för 64.000 kronor.

På området som sträcker sig från Genevadsån i söder till Laxvik i norr fanns vid förvärvet tio enkla sommarstugor. Målsättningen var att alla stugorna skulle bort. I de flesta fall löstes stugorna in och brändes på platsen. En så här i efterhand dråplig situation uppstod då arbetslaget som skulle bränna en stuga genom ett missförstånd brände grannstugan istället. Tala om att slå två flugor i en smäll. Just

då var det inte lika roligt. Efter drygt 15 år var alla borta och naturen kunde återta dynområdet, vilket gick mycket fort.

Till fastigheten hör också ett skogsområde mellan motorvägen och bebyggelsen

samt ett område med skogklädda inlandsdynor öster om Gullbranna.

Området blev naturreservat 1972.

Ett viktigt mål med reservatet är att naturens krafter, vind och vågor, skall få arbeta fritt. Detta gäller främst för Genevadsåns utlopp i havet som var fastighetsgräns i söder vid laga skiftet 1850. Utloppet har sedan flyttat norrut. Orsaken till detta är den norrgående kustströmmen i Laholmsbukten som lagrar sand på södra sidan av mynningen. 2004 hade mynningen flyttats norrut till ett klipparti söder om Laxvik där berget stoppar fortsatt erosion. Under stormen Gudrun i januari 2005 bröt havet igenom sanden och den gamla åfåran sandade igen. Genevadsåns unika vandring norrut börjar alltså om igen.

De biologiska värdena är mycket höga med ett flertal rödlistade arter knutna till öppna sandmiljöer. Insektslivet är rikt med bland annat Sydsveriges enda kända livskraftiga förekomst av strandsandjägare. Exempel på andra sällsynta arter som är beroende av öppna sandområden är havsstrandlöpare, hedparlemorfjäril och praktnejlika.

Under senare decennier har en alltmer högvuxen gräs- och buskvegetation brett ut sig över de öppna dynerna och sandiga stränderna utmed Genevadsån, vilket har inneburit att ytorna med blottad sand minskat. Restaureringar är angelägna för att bevara och återfå en gynnsam miljö för de rödlistade arterna i området. I den nya skötselplanen som är under utarbetande prioriteras dessa restaureringsarbeten.

Gullbranna utgör, tillsammans med flygsandsområdena i Tönnersa och Höka-

I den magra sanden finns en speciell flora, t.ex. marviol och saltnarv, som också tål den höga salthalten.

Praktnejlika "Gullbrannas drottning"

fältet i söder ett av de främsta exemplen i landet på en dynamisk och levande sandkust där havets vågor och vinden ständigt omskapar och nybildar sanddynor. Det är därför av stort värde att sandens dynamik och Genevadsåns rörlighet får möjlighet att fortgå även i framtiden.

Gullbrannareservatet är mycket lättillgängligt

Åk från Halmstad gamla E6an söderut

(väg 117) till Lilla Flädje, ta till höger vid skylt Gullbranna. Därefter avtagsväg åt vänster vid skylt Gullbrannagården. Ta sedan åt höger på reservatsvägen över motorvägen och du är framme på reservatets parkeringsplats. Därifrån går promenadstigar åt norr och söder. Under sommarhalvåret finns en gångbro över Genevadsån så man kommer ner till stranden.

Foto & Text: Åke Andersson

Efter stormen Gudrun sandade den gamla åfäran igen.

Naturskyddsföreningens fastigheter

Hallands Naturskyddsförening bildades 1934 och har under drygt 70 år arbetat för att bevara värdefull natur i länet. Det finns många bevis för att det arbete som föreningen lagt ner burit frukt, till exempel de fastigheter som vi är ägare till. I några fall har markägare för att skydda värdefulla områden donerat sina fastigheter till Naturskyddsföreningen. I andra fall har föreningen köpt in mark för att bevara stora naturvärden. För närvarande äger Hallands Naturskyddsförening sju fastigheter

Naturresevat

Steningeresevatet 30 hektar donerat av J.E.Sager 1941 och 1945. Steningeresevatet ligger vid kustvägen mellan Halmstad och Heberg.

Stensjö tre hektar skänkt av Ellen Steen 1967.

Bölingeresevatet 45 hektar inköpt av föreningen 1942. Bölingeresevatet finns på Hallandsåsen, efter vägen Våxtorp-Örkellunga.

Råmeboesevatet tio hektar skänkt av Johan Bengtsson 1953. Råmeboesevatet ligger intill vägen Simlångsdalen-Oskarström.

Gullbrannareservatet 75 hektar donerat av Ellen och Carl Larsson 1968 och med tillköp av föreningen.

Ej resevat

Asigestugan ett hektar skänkt av Agnes Nyman 1962. Asigestugan återfinns omedelbart söder om Asige kyrka.

Björkelund 30 hektar skänkt av Artur Lindblom 1953. Föreningen har 2006 för Björkelund tecknat naturvårdsavtal under 50 år med Skogsstyrelsen. Vår fastighet Björkelund ligger i Simlångsdalen.

Via Länsstyrelsens hemsida kan ni läsa mer om naturresevat. www.n.lst.se
Välj /naturvård /naturresevat.

Har vi ett fungerande strandskydd?

Det övergripande syftet med strandskyddet är enligt bestämmelserna i miljöbalken att långsiktigt skydda stränderna och därmed ge möjlighet att säkra förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara de biologiska värdena

Hallands Naturskyddsförening har under en tid haft strandskyddet som ett prioriterat mål och har undersökt hur kommunerna i Halland har handskats med sökta dispenser.

Hur många sökta? Hur många av dessa har fått dispens? Vilka är skälen till givna dispenser?

Det har visat sig att de strandskyddsbestämmelser vi har inte helt efterlevs.

Det krävs idag, enligt lagen, "särskilda skäl" för att ge dispens för byggnation m.m. inom strandskyddsområden. Tyvärr förekommer det att kommunerna tolkar lagen mycket generöst och helt bortser från kravet på särskilda eller konstruerar egna, mycket tveksamma, särskilda skäl.

Bestämmelserna om strandskyddet är nu under omarbetning hos Regeringen. Naturskyddsföreningen betonar vikten av att de nya bestämmelserna måste medföra ett skärpt, och definitivt inte ett uppluckrat strandskydd.

"Det har visat sig att de strandskyddsbestämmelser vi har inte helt efterlevs."

Vi säger exempelvis bestämt NEJ till ett förslag, som har diskuterats, som innebär att de minsta sjöarna och vattendragen generellt skulle undantas från strandskyddet.

Eventuella undantag måste föregås av en inventering av strandområdena.

Vi ser problem med att kommunerna får fatta beslut om dispens från strandskyddsbestämmelserna. Med tanke på den utveckling vi har sett den senaste tiden, verkar det vara så, att besluten ofta fattas på politiska och ekonomiska grunder, och inte med hänsyn tagen till natur och friluftsliv i första hand. Därmed kan de givna dispensererna innebära en resurs för det lokala näringslivet, snarare än, som syftet är, att strandskyddet ska vara en resurs för natur och miljö.

Hallands Naturskyddsförening menar att besluten bör ligga på länsnivå.

Friluftsområden nära tätorter får inte exploateras så att det blir ännu svårare för människor att komma ner till stränderna. Det måste finnas en fri passage mellan strandlinje och byggnader även om en dispens av någon anledning är given.

Tillgängligheten till stränderna är en tillgång från såväl nationell som internationell synpunkt, och ökar kommunens dragningskraft både från turistsynpunkt och för presumtiva inflyttare.

Vi måste leva upp till och stå för de nationella miljökvalitetsmålen och de internationella åtaganden, som Sverige har gjort och som innebär att vi alla måste arbeta för att stoppa förlusterna av biologisk mångfald till år 2010.

Falkenberg 21/1 2008.
Alice Berglund och Lena Berglund

Skog är inte bara träd. Där ryms så mycket mer som ska beaktas och vårdas. Sydved skapar samspel i skogsbruket; mellan produktivitet, lönsamhet och miljö. Mellan teknik och natur. Framtiden skogsbruk menar en del. Verklighet hos Sydved redan i dag menar vi.

Naturskyddsföreningens fastighet Björkelund är FSC-certifierad i samarbete med Sydved.

aktiv
Skogspartner

– lite enklare att nå ett bra resultat i skogen

Distrikt Halmstad 035-729 90
Distrikt Hylte 0345-176 31
www.sydved.se

Utter i Hallands län

Utterspår i snö med släpspår av svansen. Foto: Mia Bisther

Uttern är tillbaka i Halland! Det visar både de ökande antal observationer som gjorts och den inventering som genomförts under 2007.

Kort om uttern

Uttern är ett mårddjur och har som sina släktingar en lång spolformad kropp med korta ben. Den är väl anpassad för ett liv i och vid vatten. Profilen är kutryggig och den långa kraftiga svansen är jämnt avsmalnad från den grova basen ut till spetsen. Väl i vattnet kan den hålla en låg profil med bara nos och ögon ovanför vattenytan. Ett vuxet djur är 90 till 120 cm långt inklusive svansen. Färgteckningen är mörkbrun med ljusare grå hals och buk.

Det djur som närmast kan förväxlas med utter är mink. Men minken är betydligt mindre, ungefär hälften så stor som uttern, och saknar också dennes gråa teckning även om minken kan ha en ljus fläck på halsen. Uttern är oftast nattaktiv och finns vid sjöar av olika storlek, rinnande vatten och ute vid kusten. Födan består huvudsakligen av fisk, men den tar också andra djur som grodor, kräftor och insekter.

Drabbad av miljögifter

Utter fanns tidigare spridd över hela landet och statistik från slutet av 40- och början av 50-talet visar att man sköt ca 1500 djur

varje år. Men sen hände något och stammarna minskade drastiskt. 1968 fredades uttern men det fick ingen effekt. Uttern fortsatte att minska både till antal och i utbredning. Miljögifter som PCB anses vara en viktig orsak till utterns tillbakagång. Som fiskätande toppredator fick uttern höga doser av miljögifter vilket påverkade fortplantningsförmågan. Men även biotopförändringar som vattenreglering, utdikning och försurning är viktiga orsaker till utterns tillbakagång.

Bäst klarade sig uttern längs de norrländska älvsystemen och på 80-talet fanns förutom i Norrland några få kvar i Svealand och Götaland. Av totalt 500 djur fanns ca 50 i södra Sverige. Inventeringar de senaste 10 åren tyder dock på att uttern åter ökar både till antal och i utbredning, även om det går långsamt. Inom vissa områden kan man misstänka att det finns spridningsbarriärer som begränsar artens återetablering av lämpliga biotoper. Uttern klassas idag som sårbar på den nationella rödlistan över hotade arter och Norden anses ha ett extra ansvar för artens fortlevnad.

Inventeringen i Halland

Det finns få rapporter om utterförekomst registrerade i Hallands län, och endast en trafikdödad utter har skickats in 1975 som fallvilt. Trots det visade höstens inventering på förekomst av utter i flera vattendrag. To-

talt inventerades 235 lokaler och förekomst av utter hittades i Lagan, Smedjeån, Suseån, Tvååkerskanalen, Hjärtaredsån, Stockån och Genevadsån. I vissa fall kan spår vara mycket svåra att bedöma vilken art de härör från. Spår som inte ansågs vara säkert utter, men som heller inte bedömdes vara minkspår fick benämningen "tveksamma utterspår". Tveksam förekomst av utter hittades i Himleån, Lillån och Stora Stensån. Under våren och sommaren hade länet ett extremt högt vattenstånd vilket gör att förekomsten av utter under ett mer "normalt vattenflöde" troligen har en mer spridd utbredning främst i de olika biflödena. Förekomsten av mink var förhållandevis låg vid en nationell jämförelse, men fanns jämt fördelad i länet.

I samband med inventeringen undersöktes även behovet av utteranpassade fauna-passager vid hårt trafikerade vägar. Sammanlagt kontrollerades 19 stycken broar varav 15 behövde någon form av åtgärd. Endast en bro behövde en mer omfattande åtgärd i form av spång eller strandpassage.

Hur spårar man uttrar?

Under vintern är det enkelt att leta efter spår. Utterns spårstämplar är storleksmässigt ungefär som en räv. Skillnaden är dock att uttern, precis som alla mårddjur, har fem synliga tår i sin spårstämpel. Om spåret är så pass litet att det rymms under en vanlig tändsticksask så är det troligen ett minkspår. Både utter och mink gör kanor i snön, men minkens kana är betydligt mindre än utterns. Är kanan drygt 10 cm bred så är det troligen efter en mink.

Ett annat säkert spår är att leta efter spillningsmarkeringar under broar. Utterns spillning är lite spretig till utseendet och luktar ofta lite "höaktig" till skillnad från minkens spillning som oftast är mer "korvlika" och har en skarp illaluktande doör.

Vill du rapportera om utter?

Rapporter om utter kan göras till Länsstyrelsen eller på Naturhistoriska riksmuseets hemsida: www.nrm.se/utter

Hittas en död utter ska detta rapporteras till polismyndigheten som skickar djuret vidare till Naturhistoriska riksmuseet i Stockholm.

Källor

Rapport 5614 • Åtgärdsprogram för bevarande av utter NATURVÅRDSVERKET
Däggdjur Alla Europas arter – Bjärvall A, Ullström S

Text och foto
Mia Bisther
Per Ola Svensson

Foto Per-Ola Svensson

Ett Hav i våndor

I plenisalen på riksstämman i Umeå 2004 under en utskottsredovisning gällande havsmiljön uttalade ett ombud följande:

"-Varför ägnar Vi tid och kraft åt havet då all miljöskadlig verksamhet med gifter och annat sker på landbacken?"

På ett möte i Kungälv några år tidigare med representanter för kustfiskare, sportfiskare, naturskyddare och markägare gällande fjordreservatet - ställdes frågan:

-Hur räddar Vi Västerhavet? Det är kris ute efter hela Hallandskusten!

Flera av deltagarna hade gedigna erfarenheter från miljöinsatser i vattensystem på land, men att rädda stora hav som ingen äger eller är klar över hur det fungerar!?

Konsekvenser av miljögifter, övergödning och industriell rovdrift på naturen har sedan länge kunnat följas på nära håll ute efter västkusten.

Havsmiljön

Redan i slutet på sextioalet kunde effekter av kemikaliehantering och övergödning noteras i norra Bohuslän. Grunda havsvikar var helt igenslammade med brunalg. Lokalbefolkning ansåg att Oslofjorden var boven. I början av åttiotalet drabbades Göteborgs södra skärgård. Ett antal år senare stod Kungälv på tur. Från vissa håll beskyldes tyskarna för fenomenet.

Idag kan en viss förbättring av den kustnära vattenkvaliteten konstateras. Bottnar med bl.a. ålgräs (bandtang) och blåstång ökar, rastande och övervintrande fåglar tycks trivas. Åtgärder för att begränsa utsläpp börjar ge resultat, troligen i kombination med förändringar i havsströmmar och vattentemperaturer. Mycket återstår dock att göra, i synnerhet beträffande kemikalie- och giftspridning. Miljögifternas förödande inverkan på den kustnära marina faunan måste tas på allvar. Vi har som enskilda individer, politiker, kommuner och företag ett helt avgörande

ansvar att återställa den biologiska mångfalden i Våra hav.

Fisket

Miljöförbättringarna verkar inte nämnvärt påverka förekomsten av fiskyngel inne på grunda områden. Rubbade marina ekosystem låter sig inte återupprättas på beställning. En logisk förutsättning är vuxen fisk som fått en chans till fortplantning i ekologiskt gynnsamma miljöer. Att skydda de få kvarvarande marina "nyckelbiotoperna" mot all form av exploatering borde vara en självklarhet. Ett totalt fiskestopp och låta naturen sköta återväxten rekommenderas inte av forskare. Nedfiskningen av rovfiskarterna, främst torsken, har skapat stor obalans i Våra hav. Detta har gynnat tillväxten av bl.a sill/strömming och skarpsill, som i sin tur missgynnar yngeltillväxten hos all fisk. Bra drag är det ont om – kan med fog påstås beträffande läget i våra hav. För den som inte själv fiskar återstår allt färre sunda val i fiskdisken. **KRAV-märkning** kan för oss konsumenter vara en stark påtryckning till ett hållbart fiske. Alternativet att söka matfiskar som fiskats i fjärran hav känns inte helt sympatiskt.

Som fångar i systemen kan vi nog känna oss alla av och till. Upplevde enorm befrielse i Varberg under Isabella Löwins presentation av sin bok "Tyst Hav"! Med journalistisk proffsighet och personligt engagemang vänder hon ut och in på det intressanta och ministrar sysslat med till katastrofens rand i mer än trettio år. Hyste personligen hopp om att EU skulle lyckas stoppa vansinnet. Istället görs försök att expandera den destruktiva fiskepolitiken till andra kontinenter. Även där har Isabella pricksäkert zoomat in spelen bakom kulisserna. All heder åt denna fantastiska tjej!

Peter Bengtsson

KRAV-kriterier hittas på hemsidan: www.krav.se, under flikar företag-regler-aktuella regler 17, sid 107-115.

På konsumentverkets hemsida finns en bra sammanställning av fisk som man kan äta eller inte bör äta som är lika med Världsnatursfondens WWF rekommendationer. Du kan skriva ut en liten fickfolder. www.konsumentverket.se. Sök under Ämnesområden / mat / mat och miljö.

Allmänt Upprop till ALLA som får tidningen!

Vi behöver hjälp för att kunna driva miljöfrågorna. Tipsa styrelsen i din krets om både problem och lösningar och var med och hjälp till med det du brinner för.

På Hallands Naturskyddsförenings hemsida hittar du länkar till kretsar, adresser till deras styrelse och deras program.

www.halland.snf.se

Låt tusen blommor blomma

Varbergs Naturskyddsförening gör under verksamhetsåret 2008 många aktiviteter som riktar sig till olika grupper och områden i Varbergs kommun. Aktiviteterna har en gemensam ram: Naturguidning på väl valda ställen i kommunen, med tyngdpunkt på ett levande och rikt naturliv och på betydelsen av ekologiska och närproducerade varor, allt med lokal förankring. Ekologiskt kaffe ingår som fika. En lokal broschyr ges till varje deltagare, uppbyggd på samma teman som själva aktiviteten och med kraftfulla argument för medlemskap i Naturskyddsföreningen. Varje aktivitet annonseras tydligt och med lika ram i den lokala pressen.

Kontaktperson: Karin Ekeborg, 0340-62 35 69,
karin.ekeborg@swipnet.se

Lokala miljöhot i Varberg

Hamnutbyggnad i Varberg

I Varberg planeras en stor utbyggnad av hamnen, vilket bl.a. kraftigt skulle påverka det välkända fågelreservatet vid Naturum, Getterön. Vi har, tillsammans med Varbergs Ornitologiska Förening, ordnat ett mycket välbesökt opinionsmöte. Alla politiska "höjdare" fanns på plats och många argument framfördes. Hur resultatet blir vet vi inte ännu – men en sak är säker! Skall Varberg fortfarande vara en kommun, känd för sin vackra kustnatur och sina fåglar så måste politikerna lyssna till våra och naturens synpunkter. Hamnutbyggnaden måste begränsas för att bevara Getterön!

Vindkraft och fågelliv

En annan fråga som engagerar oss i Varberg är den kraftiga utbyggnaden av vindkraft i hittills orörda skogsområden i inlandet. För att nå över skogsbrynet måste vindkraftsverken vara höga och måste placeras på höjderna. En stor kon-

flikt är naturligtvis hur detta påverkar det rika fågellivet som finns i inlandet. Här finns t.ex. häckande berguv, pilgrimsfalk, bivråk, röd glada, fiskgjuse samt trana. Halland är ju också ett övervintringsområde för många örnar, både kungs- och havsörn. Dessutom är flyttströmmarna stora! 200 miljoner fåglar flyttar varje år över Halland! Varbergs Energi AB hade förvarnat om att få bygga två stora vindkraftsparker i två välkända fågelområden kring Dagsås (vid Kanåsen och vid Gummaråsen). Efter en kraftig reaktion bl.a. från Varbergs Ornitologiska Förening, bekostade Varbergs Energi AB en årslång inventering av fågellivet. Det visade sig redan efter ett halvår att det ena området (Kanåsen) var olämpligt p.g.a. häckande fåglar. Varbergs Energi AB beslöt då att i dagens läge inte bygga denna vindkraftspark. En seger för fågellivet.

Naturgasledning till Bua

Det tredje stora hotet är den planerade

naturgasledningen till Bua. Här har vi också engagerat oss. Främsta skälet är att vi anser att man inte skall satsa på mer utbyggnad av en fossil energikälla. Pengarna och engagemanget skall användas för forskning och utbyggnad av alternativa energikällor som solceller, vindkraft samt biogas.

Text Karin Ekeborg

Kvalitén syns inte-
Den märks när man bakar!

BERTE **QVARN**

Mjöl till Bagerier, Pizzagrossister, Industrier och Hushåll
310 50 SÖLÖNGE, Tel: 0346/71 52 00 Fax: 0346/71 52 01
www.berteqvarn.se e-mail: info@berteqvarn.se

Program 2008

Hylte, Södra Halland, Halmstad, Falkenberg, Varberg, Kungsbacka

Det händer massor av saker i Halland! Och för att få plats här så har vi kortat ner beskrivningarna. Tänk på att ta med fika och klä er för vandringar i skog och mark. Vill ni veta mer så kolla i kretsens program eller ring kontaktpersonen. www.halland.snf.se

Tisdag 1 april

Insekter och växter i sinnrikt samspel. Christer Larsson berättar och visar bilder. Komvux Halmstad, 18.30, biologisalen Skånegatan 59.

Kontaktperson Ebba Werner, 035-175682

Onsdag 2 april

- Från gräsmatta till grönsaker - en ekologisk trädgård.

Enklare förtäring bjuds. Föreläsningen kostar 40 kr per person. Åtrasalen i Vessigebro kl. 19.00. Kontaktpersoner: Margareta Bengtsson tfn 205 23 och Christine Henriksson tfn 206 26

Söndag 6 april

- Vårfåglar i Vallda

Samling: Reservatparkeringen Vallda Sandö kl. 8.00. Ledare: Rolf Persson Ansvarig: Peter Bengtsson 0340-651336

Söndag 13 april

Klimathotet; vilken väg kan vi välja?

Filmvisning "Den obekväma Sanningen" med Al Gore. Vi bjuder på fika. Sakkunnig debattledare. kl. 15-18 Lärcentrum i Hylte

Söndag 13 april

Den fascinerande backsippan.

Grimetons Världsarv. kl. 11.00-13.00. Samling på Grimetons Parkering. Kontaktperson: Birgitta Rödström tel: 67 54 56

Söndag 13 april

Vårpromenad på Rinsegårds strand.

Samling kl. 14.00 parkeringen vid Bastuholmen bakom Hansgårds camping. Kontaktperson: Karl-Uno Andersson tfn 513 90 och Bengt Hackberg tfn 71 39 30.

Söndag 20 april

- I Osbecks fotspår.

Samling vid Lugnarohögen i Hasslöv. kl. 14.00

Söndag 20 april

Utflykt till Möllegårds brink Vessigebro

Samling kl. 16.00

Kontaktpersoner: John Öder tfn 206 91 och Margareta Bengtsson tfn 205 23.

Söndag 27 april

Mossexkursion

Samling kl. 09.00 för samåkning samling vid Tropikcenter i Halmstad och kl. 09.30 vid Hydro-macken i Oskarström. Ledare och kontaktperson Kjell Georgson 035-35607

Söndag 27 april

Vårblommor i Karsefors.

Samåkning från Tivolitorget kl. 10.00. Ans. Sven-Erik Jönsson

Söndag 27 april

Länsstämman,

Anordnas av Kungsbackakretsen på Naturnum i Fjärås Bräcka. Stämman 9-12 och efter lunch guidning på bräckan till 15. Se annons sista sidan.

Tisdag 29 april

Arbetsgrupp för miljövänliga veckan

Tid 17:30, Plats meddelas vid anmälan Kontaktperson och anmälan: Helena Millsjö 070-247 69 66

Lördag 3 maj

- Västloppis

Konsumtorget, Hyltebruk, kl. 9.00-12.00, Kontaktpersoner Karin Fagnäs 0345-109 65, Inger Silvasti 0345-108 01, Maarit Klein 0345-172 75 och Renate Albrecht 0345-10451

Söndag 4 maj - Utflykt till "Penttis holme" Måsöarna i Tjärnesjön.

Samling vid Gällareds Kyrka. kl. 14.00 Pentti bjuder på fika. Pentti Läppänen tfn 341 67 och Per Sjövall tfn 508 14.

Söndag 4 maj

- Skogen, en resurs som måste skyddas

Skyddsvärd skog vid Stättared, Veddige Kontaktperson: Helen Björklund tel: 389 64 Samling vid 4H-gården, Stättared kl. 10.00-13.00

Tisdag 6 Maj

Ätliga och vilda växter i naturen.

Tid: 18.00-20.30 Plats: Gården Ön, Marbäck. Samlingsplats för samåkning Tropikcenter kl. 17.30. Föranmälan krävs.

Söndag 11 maj

Mårås i bokskogens skira grönska

Samling vid parkeringen till reservatet kl. 09.00-11.00. Kontaktperson Bengt Johansson, 0371-40103

Söndag 11 maj - Fåglar, blommor och bin på Naturum, Getterön

"Fågelskådningens Dag" Samling vid parkeringen, Naturum kl. 13.00 Kontaktperson Karin Ekeborg tel: 62 35 69

Tisdag 13 maj

Utflykt till Påvadalen i Alfshög.

Samling vid Dalsgård kl. 18.00. Samåkning från ICA Sandgatan i Falkenberg kl. 17.30 samt ICA i Vessigebro kl. 17.45. Ansvariga: Nils Gustaf Nilsson och Alice Berglund tfn 819 93.

Lördag 17 maj.

- Våfflor på Hökhult.

Kl. 8.00 samlas vi vid stugan i Hökhult. Vid 10-tiden serveras våfflor. Ans. Ronnie Bengtsson.

Söndag 18 maj

- Tipspromenad med grön nyans.

kl. 9.30-11.30. Start vid Hökafältet.

Söndag 18 maj

- Natur- och kulturvandring

Samling: Varlaparkeringen i Kungsbacka kl. 9.00. Ledare: Börje Ståhl och Bertil Andersson. Ansvarig: Carina Berglund 0300-15007

Måndag 19 maj - Hördalen

Samling: P-plats Hamra golfklubb kl. 18.00 Ledare: Ulla Åshede och Jan Johansson Ansvarig: Birgitta Lundin 0709-174742

Fredag 23 maj

Naturens upplevelse för barn 3-5 år.

Barn från förskolorna i Veddige inbjudes till en stund i naturen. kl. 09.30–11.00
Kontaktperson: Helen Björklund tel: 389 64

Lördag 24 maj.

Rikkärr på Hallandsås.

Samling kl. 9.00 vid Tropikcenter i Halmstad eller kl. 9.30 vid Preem-macken i Laholm. Glöm ej stövlar Ca. 3-4 tim.

Torsdag 29 maj – Tjolöholm, fågelsångsvandring vid Storeskog

Samling: Parkeringen Manegen 18.00
Ledare: Sten-Åke Carlsson och Göran Ottenbark
Ansvarig: Göran Ottenbark
0300-540732

Lördag 31 maj

- Spindelexkursion

Samling vid Tropikcentrum för samäkning till Björkelund klockan 9. Ta med fika för att klara förmiddagen i fält, åter i Halmstad vid lunch. Anmälan till Hans 073-3723059

Söndag 1 juni - Lintalund Flora, fjärilar och fåglar i stenröserik slätteräng
Samling P-platsen intill reservatet ca 200 m söder om gården Lintalund kl 14. Kontaktperson Per-Magnus Åhrén 0706-96 85 86

Måndag 2 juni

- Lär känna Hallands landskapsblomma.
Samling vid Veinge kyrka kl. 18.00.

Tisdag 3 juni - Gör ett ryck för Hallands landskapsblomma
Tid kl. 18. Samling vid Tropikcenter i Halmstad (för samäkning) Kontaktperson: Bruno Toftgård 035-36204

Natten mellan den 5 och 6 juni ”Natur-Natta”

Samling på Sandbolet i Asige kl. 21.00. Medtag förtäring för grillning över öppen eld. Kontaktpersoner: Berit och Roland Alexandersson tfn 421 00.

Torsdag-fredag 5 juni- 6juni ”Natur- Natta”.

Medlemskväll med grillning, tipsfrågor, trubadurbesök och nattsångare. Kontaktperson: Karin Ekeborg tel: 62 35 69 Samlingsplats: Naturum, Getterön kl 20.00 – 01.00

Fredag 6 juni

- Råshult-Ryd-Kurrebo.

En heldagsutflykt till Småland Avfärd kl. 8.00 från Tivolorget. Medtag matsäck för hela dagen. Anmälan senast 29/5 till Ronnie, tfn 285 75

Söndag 8 juni

- Vandring utmed strandpromenaden

Samling på parkeringen utanför Kusthotellet Kl. 10.00-12.00 Kontaktperson: Birgitta Rödström tel: 67 54 56

Tisdag 10 juni

- Utflykt till Järnmölle naturbetesmark

Samling vid Risens bygdegård i Sibbarp kl.17.45 och ICA i Tvååker kl. 17.45. Lena Berglund tfn 971 99 och Karl-Uno Andersson tfn 513 90 är kontaktpersoner i Falkenberg på detta samarrangemang med Varbergs Naturskyddsförening.

Tisdag 10 juni

- ”Hemlig Cykeltur”

Samling: Vi samlas kl. 18.00 vid Gamleby skola, Varberg Kontaktperson: Birgitta Flysjö tel: 836 92

Söndag 15 juni.

De vilda blommornas dag.

Lyadalen och Korreds mölla

Samling vid Ö Karups kyrka kl. 10.00. Exkursionsledare för dagen blir Sven-Erik Jönsson och Lars-Erik Magnusson.

Äskhult

Samling Äskhults bytorg kl 10.00 Ledare: Jan Kuylenstierna
Ansvarig: Jan Kuylenstierna 0730-630049

Mårås

Samling 9.00 vid parkeringen. Med Semir Maslo från Hallands Botaniska

Södra Gamla Köpstad

Samling:Parkeringen, kl.09.00
Ledare: Ingvar Lenfors tel: 176 26, infart från gamla E6. (Åhs Smedja)

Gamla Varberg

Ledare: Christer Andersson 62 17 77
Samling: kl.10.00 Parkeringen, infart från gamla E6. (Tångaberg) Kontaktperson: Birgitta Flysjö tel: 836 92

Måndag 16 juni

Sjö, Vid Unnens strand

Samling på parkeringen vid gården Sjö kl. 18.30. Guider är Jessica Johansson 0708-342 102 och Sören Kabell 0706-872 586.

Lördagen, midsommardagen 21 juni

Mogölsmyren Vandring på gränsen

Samling kl. 17: se vägvisning längs vägen Femsjö-Bygget, 1 km söder om Kullhult. Botanisten Semir Maslo tar oss runt Mogölsmyren. Stövlar är ett måste. Kontaktperson: Johnny Andersson 0345-12095.

Torsdag 24 juli

- Havstrandväxter vid Morups tänge

Samling: P-platsen vid fyren kl. 18.00. Kontaktpersoner är Nils Gustaf Nilsson tfn 070 496 04 99 och Alice Berglund tfn 819 93.

Lördag 28 juni Taberg

Hylte, Södra Halland, Halmstad

Aktiviteten är en heldag. Avfärd från Tropikcenter i Halmstad kl 0800.

Vid tillräckligt stort deltagarantal åker vi chartrad buss. Deltagare kan också plockas upp på vägen till Taberg. Anmälan senast 1 juni till Bruno Toftgård, tel 035-36204 eller e-post bruno.toftgard@spray.se.

Torsdag 3 juli - Särö Västerskog

Samling: Reservatparkeringen kl 18.00
Ledare: Jan Kuylenstierna och Jan Johansson
Ansvarig: Jan Kuylenstierna 0730-630049

Torsdag 3 juli

- Exkursion till Porsbjär

Samling vid Matöppet i Simlångsdalen kl. 17:00. Medtag egen fikakorg och gärna myggmedel och stövlar. Anmälan: Karin Malm på telefon 035-18 86 92.

Söndag 6 juli

- Strandfynd för små och stora barn.

Samling på P-platsen Hökhult kl. 14.00.

Måndag 7 juli

-Vandring i blommande lindhagar

Samling: kl.16.00 på Ingvar Johanssons gårdplan, Svennegård, Stannared Kontaktperson: Karin Ekeborg tel: 62 35 69

Lördag 19 juli - Dagfjärilar

Samling: Bytorget Äskhult kl 11.00 Ledare: Erik Hansson Ansvarig: Birgitta Lundin 0709-174742

Tisdag 29 juli - Sand mellan

tårna. Samling på P-platsen Hökhult kl.18.00. Kill Persson visar på växter och småkryp och Karin Hernborg informerar om Hökafältets framtida skötsel.

Söndag 3 augusti - Tira Öar,

Bolmen i Ebbe Skammelsöns kölvatten

Samling på parkeringsplatsen i Tiraholm kl.11. Avslutas ca kl 16. Guider är Sören Kabell 0706-87 25 86 och Jessica Johansson 0708-34 21 02. OBS! Föranmälning till Jessica på tel 0708-342 102

Lördag 9 augusti

- Slätter på Bettys Äng i Sörby Vessigebro

Samling: kl. 10.00 – 13.00 Skattagårds naturreservat i Sörby. Se skylt i Sörby mellan Vessigebro och Årstad. Ansvarig: Margareta Bengtsson tfn 205 23 och Lena Berglund tfn 971 99

Måndag 11 augusti

- Sönerbergen

Samling:P-platsen vid Orreviken kl 18.00 Ledare: Ulla Åshede och Jan Johansson Ansvarig: Peter Bengtsson 0340-651336

Torsdag 14 augusti - Berättelser om träd och trädens berättelser.

Samling vid "strövområdet Hasslöv". kl.19.00 Christina Claesson berättar skräck och Karin Hernborg presenterar det nya naturreservatet.

Torsdag 14 augusti

- Slätter på ängen i Torkelstorp

Samling: Torkelstorp 18.15 eller Varlaparkeringen 18.00 Ledare: Jan Kuylenstierna Ansvarig: Jan Kuylenstierna 0730-630049

Lördag 16 augusti

- "Ängens dag" Gammeldags slätter

Samling: kl. 10.00 på Ingvar Johanssons gårdsplan, Svennagård, Stamnared Kontaktperson: Inger Wennerlund tel: 388 78

Söndag 17 augusti

- Fladdermusvandring vid Fästningen

Samling kl. 21.30 på parkeringen vid barnens badstrand Kontaktperson: Helen Björklund tel: 389 64

Lördag 23 augusti - Algexkursion i Västra Getteröns Naturreservat

Samling: kl. 13.00 P-platsen, Västra Getterön. (femte vik) Kontaktperson: Karin Ekeborg tel: 62 35 9

Lördag 30 augusti

- Regional upptakt inför miljövänliga veckan i Göteborg

Ta kontakt med Helen Millsjö så berättar hon mer om vad som är planerat och hur du kan hjälpa till. Kontaktperson: Helena Millsjö 070-247 69 66

Söndag 31 augusti

Ruderatväxter i Varbergs Kommun

Heldag. Samling kl. 10.00 på P-platsen, Getteröns Naturum Kontaktperson: Karin Ekeborg tel: 62 35 69

Söndag 31 augusti

- Sensommarinsekter

Samling: Bytorget, Äskhult kl 11.00 Ledare: Erik Hansson Ansvarig:Harri Lötjönen 0300-70224

Lördag 6 september

- Slättergille på Björkelund

Halvdag. Deltagarna bjuds på lunch. Samling på gårdsplanen kl. 10. Kontaktperson: Tage Jonasson 035-44741

Lördag 13 september

- Spindelexkursion

Plats. Björkelund, samling vid Tropikcenter för samåkning Tid kl. 9. Anmälan kan ske till 073-3723059

Lördag 13 september

- Svamputflykt

Samling 10.00 vid Femsjö kyrka. Kontaktperson Anders 0371-40010

Söndag 14 september

Småfågelsträck och rovfågel

Samling: Återvinningsstationen mittemot avtagsvägen till Röde Holme/Vässingsö kl 7.00 för samåkning. Ledare: Rolf Persson Ansvarig:Peter Bengtsson 0340-651336

Söndag 21 september

Ödegärdet i Unnaryd Marken vi ärvde

Samling vid Bonadsmuseet i Unnaryd kl 11. Guider är Sören Kabell 0706-872 586 och Jessica Johansson 0708-342 102

Lördag 27 september

- Lavar i Biskopstorp

Jesper Lind guidar oss denna dag bland lavarna i Biskopstorp. Tid och plats meddelas av kontaktperson Lars-Erik Magnusson, 035-40154

Söndag 5 oktober

- Höst i svampskogen

Samling: Naturum Fjärås Bräcka kl 10.00 Ledare: Leif Carlberg Ansvarig: Björn Ackre 0708-260870

Söndag 19 oktober

- Skummeslövsstrand

Svampar i dynlandskapet. Samling vid reningsverkets P-plats kl. 10. Halvdag Kontaktperson Bruno Toftgård 035-36204

Miljövänliga veckan om textil V40

29 sept - 4 okt Miljövänliga Veckan ekologiska kläder.

Se mer detaljerat program senare! Kontaktperson: Birgitta Flysjö tel: 836 92

29 sept – 5 oktober Miljövänliga veckan

Kontakta Helena Millsjö 070-247 69 66 om du vill vara med

4-5 okt lördag-söndag

Mickelsmäss på Museet, Varberg

Kontaktperson : Birgitta Flysjö tel: 836 92 Samarbete med Agenda 21, Varbergs Kommun

Torsdag 9 oktober

- "Cat-walk" i Riddarsalen,

Ekologiska kläder Museet kl. 18.00

Kontaktperson: Birgitta Flysjö tel: 836 92 Se detaljerat program för miljövänliga veckan!

Söndag 12 oktober

- Höstvandring vid Åkulla Bokskogar

Vi samlas vid kyrkan i Dagsås för ev. samåkning kl. 13.00- 15.00. Kontaktperson: Helén Björklund tel: 389 64

3-8 november

Temavecka med rubriken "Hållbart samhälle"

Denna vecka samarbetar vi med Naturskyddsföreningen i Falkenberg Kontaktperson i Varberg: Karin Ekeborg tel: 62 35 69

Läs mer om programpunkterna på varje krets hemsida:

www.halland.snf.se

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Följ med på en guidad vandring i våra naturreservat!

Förutom Naturskyddsföreningens digra program så finns det också möjlighet att följa med ut på guidade vandringar som Länsstyrelsen i Halland ordnar tillsammans med Västkoststiftelsen.

Följ med på en guidad vandring i våra naturreservat! Länsstyrelsen i Halland satsar stort på vandringar med naturguider i våra naturreservat. Detta görs i samarbete med Väst-

kuststiftelsen. På programmet finns en härlig blandning av mer än 70 promenader spridda över hela länet.

Vandringarna är gratis och tanken är att fler hallänningar och turister skall upptäcka våra fina naturreservat. I programmet finns många blomstervandringar, men även många om insekter och sandlandskapet. Det finns flera som passar barnfamiljen, t ex vandringar då man kommer att stöta på olika naturväsen och historiska figurer.

Alla vandringar finns med i broschyren "Guidade vandringar i västsvenska naturreservat" som produceras av Västkoststiftelsen. Den kommer att finnas på länets turistbyråer, länsstyrelsen och förhoppningsvis även på huvudbiblioteken. Vandringarna läggs även in på kommunernas kalendarier och inte minst på Länsstyrelsens hemsida: www.n.lst.se/n/amnen/Naturvard

Välkommen ut!

HG Karlsson, samordnare för vandringarna

Kalendarium 2008

Mars

Tors 27 kl 18.00 Gubbanäsan, Varberg

April

Sön 6 kl 08.00 Vallda Sandö, Kungsbacka
Sön 6 kl 14.00 Fjärås Bräcka, Kungsbacka
Lör 12 kl 14.00 Hörtdalen, Kungsbacka
Sön 13 kl 14.00 Båtafjorden, Varberg
Sön 20 kl 14.00 Osbecks bokskogar, Laholm
Lör 26 kl 08.00 Näsbokrok, Kungsbacka
Lör 26 kl 14.00 Skipås, Falkenberg

Maj

Sön 4 kl 09.00 Getterön, Varberg
Sön 4 kl 13.00 Äskhult, Kungsbacka
Sön 11 kl 09.00 Mårås, Hylte
Sön 11 kl 10.00 Sumpafallen, Falkenberg
Sön 17 kl 10.00 Danska Fall/Gårdshult, Halmstad
Sön 18 kl 09.00 Sandsjöbacka, Kungsbacka
Sön 18 kl 09.30 Höka, Laholm
Sön 18 kl 14.00 Yttra Berg, Falkenberg
Mån 19 kl 18.00 Hörtdalen, Kungsbacka
Tors 22 kl 18.00 Morups tänge, Falkenberg
Tors 22 kl 18.30 Tönnersa, Halmstad
Sön 25 kl 14.00 Möllegård, Halmstad
Ons 28 kl 18.00 Vesslunda, Falkenberg
Tors 29 kl 18.00 Tjolöholm, Kungsbacka

Juni

Sön 1 kl 14.00 Lintalund, Hylte
Sön 1 kl 14.00 Fjärås Bräcka, Kungsbacka
Sön 1 kl 15.00 Gamla Köpstad, Varberg
Mån 2 kl 18.30 Hollandsbjär/Övragård, Laholm
Ons 4 kl 20.00 Långhulten, Halmstad
Mån 9 kl 17.00 Mästocka ljunghed, Laholm
Sön 15 kl 09.00 Gamla Köpstad, Varberg
Sön 15 kl 10.00 Äskhult, Kungsbacka
Sön 15 kl 14.00 Yttra Berg, Falkenberg
Sön 15 kl 15.00 Fjärås Bräcka, Kungsbacka
Sön 15 kl 18.00 Tjolöholm, Kungsbacka
Mån 16 kl 18.30 Sjö, Hylte
Lör 21 kl 17.00 Mogölsmyren, Hylte
Lör 28 kl 11.00 Gamla Varberg, Varberg
Sön 29 kl 11.00 Fjärås Bräcka, Kungsbacka

Juli

Tors 3 kl 18.00 Särö Västerskog, Kungsbacka
Tors 3 kl 19.00 Hagön, Halmstad
Sön 6 kl 14.00 Höka, Laholm
Mån 7 kl 18.00 Stensjöstrand, Falkenberg
Sön 13 kl 14.00 Fjärås Bräcka, Kungsbacka
Onsd 16 kl 17.00 Suseån-Hult, Falkenberg
Lör 19 kl 11.00 Äskhult, Kungsbacka
Tisd 22 kl 17.00 Gårdshult, Falkenberg

Lör 26 kl 13.00 Yttra Berg, Falkenberg
Tis 29 kl 18.00 Höka, Laholm
Tors 31 kl 18.00 Haverdal, Halmstad

Augusti

Lör 2 kl 11.00 Fjärås Bräcka, Kungsbacka
Sön 3 kl 11.00 Tira Öar, Hylte
Sön 3 kl 14.00 Yttra Berg, Falkenberg
Mån 11 kl 18.00 Sönnnerbergen, Kungsbacka
Tors 14 kl 19.00 Osbecks bokskogar/strövmrådet Hallandsås, Laholm
Sön 17 kl 14.00 Biskopstorp, Halmstad
Sön 24 kl 09.00 Hållsundsudde, Kungsbacka
Sön 31 kl 10.00 Gåsslösa, Varberg
Sön 31 kl 11.00 Äskhult, Kungsbacka
Sön 31 kl 15.00 Skogsbo/Holma ö, Varberg

September

Ons 3 kl 18.00 Lillared/Klövaberget, Halmstad
Lör 6 kl 15.00 Åkraberg, Varberg
Sön 7 kl 11.00 Fjärås Bräcka, Kungsbacka
Sön 7 kl 14.00 Frodeparken, Falkenberg
Lör 13 kl 15.00 Gullbranna, Halmstad
Mån 14 kl 07.00 Sönnnerbergen, Kungsbacka
Sön 14 kl 14.00 Sumpafallen, Falkenberg
Sön 21 kl 11.00 Fjärås Bräcka, Kungsbacka
Sön 21 kl 11.00 Ödegärdet, Hylte

Backsippa på Fjäråsbräcka med Lyngnen i bakgrunden. Foto: Björn Ackre

Hallands Naturskyddsförening inbjuder till Länsstämma 2008

Söndag 27 april klockan 09.00-15.30

Plats: Naturum Fjärås Bräcka

Program

09.00 Välkomstfika
09.30 Länsstämma 2008
12.00 Lunch
13.30 Guidad vandring över Fjärås Bräcka
med inslag av geologi, historia och botanik.
15.00 Kaffe och avslut

Föranmälan till lunch senast:

13 april till
Carina Berglund
Tel. 0300-15007
e-post: ca.be@telia.com

Ombud utsedda av kretsarna ombeds att
anmäla sig till: Tommie Fagerberg, 035-

39571, e-post: tommie.fagerberg@snf.se,
minst 14 dagar före stämman. Länsför-
bundet betalar ombudens resa. Kretsarna
får sända ombud till stämman i förhål-
lande till antalet registrerade medlemmar
i kretsen vid årsskiftet 2006/2007 enligt
följande:

100 – 199 medlemmar = 4 ombud
200 – 499 medlemmar = 5 ombud
500 – 999 medlemmar = 6 ombud
1000 eller fler = 7 ombud

Förening inom Halland, ansluten till Na-
turskyddsföreningen, äger rätt att sända
ett ombud. Varje ombud har en röst. Om
ombudet får förhinder inträder supple-
ant. Enskild medlem har yttrande- och
förslagsrätt vid stämman.

Motioner

Medlem, krets eller ansluten förening kan
lämna motioner till länsstämman. Motio-
ner skall vara styrelsen tillhanda senast 21
dagar före stämman. Skicka till ordf.

Tommie Fagerberg
Jordflyvägen 5
313 50 Åled

Kungsbacka Naturskyddsförening och styrelsen i
Hallands Naturskyddsförening hälsar alla medlemmar
hjärtligt välkomna!